

ಗಿಣ್‌ಕಾಲ ದಿವ್ಯಂಕ್ಯು.
 ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿ ಲೆಔಟ್, ಸಿಕ್ರೆಟರಾಜಾಟ್.
 ಭಾಸ್ ಸಂ: 6891.
 (Saba)

పెరల్ హార్బర్ నుండి! బయలు
 నూచించే పటం ఇది. ప్లాన్ల
 ధృవం క్రిందుగా (2) ఇంగ్లీ
 మార్వాన్ని నూచిస్తున్నది. ఆ
 వరకు హిమాంతర్గతంగా నాకే

కావ్యపరిచయం:

రాష్ట్రపతిగారి ఆనంతకృష్ణశర్మ

శ్రీ ఆనంతకృష్ణమహా గారు అదివారం కాక నేటి గాంధీచరిత్రకథాను సమగ్రాయామము కిరీసప్రభు నాకు శక్తి కల్పించి, ఎందువల్లనంటేగానూ గారి పదవిలో కలెక్టర్ పురుషుని వరితరకావ్యమనుపూర్వసిద్ధిచేటప్పుడు అందులో దేనిని విడిచివెట్టుమనేదికష్టతమైన పనిగా నాకు కలిపింది. గీత వదిలివేసి తరువాత నాకుదాని నుండేమము కలిగింది. ఏకదా చిత్రపుత్రికే నడచిన ఈ కామ్యానికి కవిశక్తి సంపన్నత కనపడింది. గాంధీ గారు మానవతాకములో చాలా గొప్పవ్యక్తి. మాహర్షి అనునామకగ్రంథానికే వర్తిస్తుంది. వారి హక్కులునాకు కొన్ని అర్హతకై, అర్హమైనవాలలో కొనిగించుచున్నా. అయినప్పటికీ అనుభవపురుషునిపట్ల నాకు అమితమైన అభిమానము, చక్క పుండేవున్నది.

కావ్యాలలో పరిమితము చాలా గొప్పగుణము. వాల్మీకి వ్యాసులవలె నాకేకపుణ్య యాగుణవిశేషతవల్లనే రాణించిరి. అంగదగారికి యీనామ యముడు నాకు కనపడింది. అట్లే కాదు, నాదేవుని మానవతా అణము కొని నిలిపివేయమనేదిగల, పూర్వదాని నుండి రాని వచనముకావలెనని, అందరూని ఆశ్చర్యకర చక్రగంగాధ్వ పాదవిరామనే నేననుకుంటున్నాను. ఈ కావ్యంలో అయిదుగురుగా గాంధీగారి బాహ్యతాపాత్ర వి త్రస్యకాంక్ష వన వస్తుంది. దీర్ఘ నమాసాలతో, మూలల పదాలతోనూ, లోకాన్ని ముట్టచెట్టు నాకు చిన్నచిన్న మూలలతోనూచాలా అర్థమునుండి పూర్వదానిలోనాటు కొనిపెట్టుటలయడముతో ఈకవి కృతకృష్ణతాపాత్ర.

ఈనాటి కవులలో చాలామంది కత్తులు కబ్బాధిగ్రత వసానాలతోకాగినా నుంచి యెదురుబాటు చిత్రస్థాయిని పుడవేసరని తాము కృతకృష్ణతయై పుడవే బావిస్తారు. అది మనకేపుల పవిత్రతము. పదాలు అర్థముకాక పాదే శ్రమచేసి అయినా తెలుసుకొక పనున్నాచి నాకేమీ అర్థముకా

చూడలేదు. ఆకృతిలో యెంతవినోదో యీకావ్యమంతగొప్పది. రచనలో తెలుగుకవిమెక్కువగా పాటించబడి సంది.

అదినిరాదంబరమున్న కాటపట్టా సత్కృపాదనయటల కృతకృష్ణయ్యై శాస్త్రపరివేషాల జన్మలేదు మాపు విలసలువిచ్చు కాపుబాపు.

అక్షరమాలకుడే వ్యర్థంకాలేదు. అదనంగానూలేదు. పట్టుణులుఅంటేను పట్టియలును, అక్షరాలకంటే నిరక్షరులును, అన్నవారలకంటే వస్తున్నవారి, పానుభూతినివిడిచి వారలవారి.

గాంధీగారి జాతిగుండైవతతింబం చేడకొనబడింది.

గీతవల్లించి యందులో పాకుకొన్న మర్మపుట్టెను నిష్కా మతశ్రమమును చాటిచూడకలిఖము. వాటి నీతి నిరములలోనిపెంచి నుడిరపుత్రి.

కవి అభిప్రాయముకే నేనీతనిపిస్తున్నాను గాంధీగారి అభిప్రాయముకే. చీలికలజేసిరాజ్యములేలగయ చీలికలకల్పమేదుగగ జేటుసాము అకనీవకల్గు కుత్తులదీపికోని కొనిరిపాదపుల్ల, ముష్టిముతో, చెబెట లగుము ఈ వర్ణమునానకవి బాండునో, ముష్టివా చెప్పవలెను. తంగాన్ని మాచేదవ్యక్తిగా చూచేవాడేగాని కవి అయిందో పాలోనాదాగా పుండకదనే నా ప్రశ్నతీతి నచ్చినపవిత్రతయింది. కొందరాగ్నేయిప్రముఖులు పాండికను జేరియచ్చుట భూములలోనిపేత నాగ్రమిండిముడిగతి నవలపరున యేకమేకయ్యై మేకులుబాకులయ్యై. మేకులర మోనిపికులు బాకులు కావడము యెంతవసామము. మలకలిన్నాళ్ళుమామూలు పాండికను నెక్కువముందు మానకలో పెక్కుజరిగి పినుగుజేరిందిన ప్రజలమెప్పుడు

కొత్తది

పుడు ఆకావ్యాలకు దండముపెట్టి
 పురివిడిచి గొంగురవెట్టినదే నాదుయ్య
 భంగిమలుమారె నంగుండు
 రంగమయ్య.

అ నాటకాల్లోను పాత్రధారులు, పాత్ర మంది మార్చడము ఆచారములు, వారి వాక్కు అభ్యుదయముకలవికల్పించుచు, కథవిడిగించి నమగువస్తువులను, నామకవృత్తిపాత్రలను సూచించుచు కళయొగగనై విలసవద గణపతులను కుల మంతర్వేదముల దర్శకునివ్వసారి నందేతరవర్గముల రాక్షసుల సాంకేయిక రానిలోను గురుములోను వారు నిజముగా గణపతులను.

గుండుబల్లల వేదికలందయయ్యే పంకరములోని విలుకల సలుకులకును అంగమననపుటలైవెట్టి నల్ల దొరల బానిస భావల దయపులకును, అరల ముననపుటలైన మాల యెరు నన్నుంచినదేగాని తగుమైన మూలయిది.

దీనికి నల్లదొరలనే విశేషణము, భానభావల దయపులనే వింపవలదా చేర్చి యా కవి నగించినదేనినారు. గోవిందరాజులయొగు గుంపుకొని నల్లలపాత్రధారులగాతని సరసవేరి మూలలందు న్నీచమనమోసలయి వచ్చులోక్కడ నెవ్వలచెరిగినారు. అది అంగమరని మనస్తత్వ విది.

కుదివి కూర్చొన మఱగిననీ కుదిరు పాటుల గాదేములొకని కుదిరు పాటుల పాదవత్తెములొకనిగా వదెముపాటు ప్రకరకృత్యాయలందెండుకుదరనిన్ను.

ఆ విధంగా దాదాపు 200 గీత పద్యాల్లో ప్రధానాంశాలలో వేదనివేదముల కుండా సత్యమైన కయ్యలో కద నడిచింది. దీనికి అనుబంధము అంజలి అంజలి. 25 పద్యాలలో బుద్ధునివేది తమున్నది. (ప్రాకృత సాహిత్యములో యెటువేది పోలికలైన) రచనలు న్నాయి. అనుబంధానికి అంజలికావ్య నికీ కలసంబంధాన్ని కనమహర్షినివేది పద్ధతి నామనసుకు సరిపోయినది. బుద్ధునలనామనమనగా పాదవిన్న ప్రాంతియంతవేదాంతాల కాదనాలి అయ్యేవాళ్ళులకులకాత అదంతి మేలినాగిరికివేదాల నిలమాయి.

ముందునాగుల వ్యాకరణసంబంధ మైన దేవానామ సంకలన (పరిభ్రాంతి అయియు పాటలకలరావు. ప్రభువద్ద కవులలో యెందరోనే యెటువంటిది చూపించే వచ్చును.

సాహితీ రచనకుయాలలో నమన ముగా నమర్చుటైన యాకవిని రాజ కియాలకంటే సాహిత్యానికే యెక్కువ సాహిత్యానికంటే యెక్కువ ప్రశంసా వినియోగించి కర్తవ్యపూరితముచేయ వలసినదిగా నేను భావించుచున్నాను.

సంయమముతో నత్తాల్లలు చెయ్యవలె నమర్చుటైన మన ముఖ్యము తి నలవేరివర్తగాయ దీనికి కృతి భర్తకావడము ప్రశంసనీయుమైన నంగతి.

గాంధీగారు కావ్యానికి సహజమైన నాయకులు ఆలోచిస్తున్నదేదీ అందు లోలేదు. ఆ సహజత్వమును వక్ర గా చిత్రించినారుకవి. కవికావ్యనాయకుని జీవితవిధానముతి, నిర్ధాంతములే లేదే బక్యకావ్యము కవికాత్మము కావ్యముతో చూపుంచినారు. గాంధీ బోధించినను, దర్బారు ఆయన జీవితకావ్యంలో ఆచరణలోనిట్టిదాగా లేదా అనుచి నాకుతెలియదు, కాబట్టి ఎవరైనా కావ్యము నమ్మిన నిర్ధాంతముల ఆచరణలో పెద్దదమనే విషయము అచర వారి పోతమైన, మానసకమైన అనేక సప్రతిభకులకుట్టి యేర్పరు. అవికలై అవారకవలకులు. గాంధీగారి తన నిర్ధాంతాలను పూర్తిగా అనుసరింప నేరేపోతినీ వలతుడవలె నెలవిచ్చి నారు.

తన కవాల్లోనే సంయమము దాల తలకు. పూర్వయముల నంజలి విందజేసి వివితప్రమెక్కువ. గాంధీ గీతవలె యంతనయముముతో ప్రాస న కావ్యాన్ని యాకాలములో నేను

చెప్పా! దరి ప్రం, తన కష్టాలు కేవలపు పెట్టి నీకు కాగా కేవలము నున్నా..".

కైలాస్ నవ్వుకూ గడిలోకి కచ్చాడు. "అచ్చా ఇకనా బయలు కచ్చాడు."

నీమ్: "కనీసం, రక్తిరేనా వ్యాధి కష్టపూర్వికం."

అను: "క్షయించా ఇచ్చేకానా! ఎక్కడ తెచ్చాకేప్ప".

కైలాస్: "సంకటంకా తర్వాత చెప్పుకాతే. అం మీరికా కలపు పుచ్చుకుంటా అంటే".

అను: "తర్వాత చెప్పే చేమిలిపి మీన్నా మందర దాకాల్సిన పక్షం చీనా. అయినో ప రాయ దా వంప".

కైలాస్: "మా అవిడ ముందర కూడా అవమానం చెయ్యాలని నీవే".

నీమ్: "ఎం, నీవు గన్ను ప్రపంచం ముందర అవమానపరచి నీకు పరదాన".

కైలాస్: "అందుకే పరిశ్రమను సల్పించేకానా".

నీమ్: "అయితే, కేనా నీకు కలిగిన అంజలి ఇచ్చా. ఆ మా చే నీవే అడవియ నాకంకిది. పోనీలే! అన్నకుడు- రకాన్నాన్ని చెప్పమని అలల పం కం చెయ్యాలా కు! అర్పణకు!!!!"

